

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Курсова робота

на тему: Специфіка відтворення назв казкових персонажів з англійської мови на українську

Студентки групи МЛа09-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми навчання
Спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно),
перша – англійська, освітньої програми Англійська мова і література, друга
іноземна мова, переклад
Коломієць Анастасії Геннадіївни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Голіяд Н. І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

Term Paper

The specifics of translating the names of fairy-tale characters from English into
Ukrainian

ANASTASIIA KOLOMIETS

Group L1e09-21

Faculty of Germanic Philology and Translation

Speciality 035 Philology

specialisation 035.041 Germanic languages and literatures (translation included),

first - English, educational programme English Language and Literature, second
foreign language, translation

Research Adviser

Assoc. Prof.

Candidate of Philological Sciences

Holiad Nataliia Ivanivna

Kyiv 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСНИХ НАЗВ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	7
1.1. Власні назви як мовознавча проблема	7
1.2. Особливості дослідження власних назв в перекладознавстві	9
1.3. Специфіка відтворення назв казкових персонажів.....	10
Висновки до Розділу 1	14
РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ НАЗВ КАЗКОВИХ ПЕРСОНАЖІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ	15
2.1. Види трансформацій, та охарактеризовування їх на прикладі казкових персонажів.....	15
2.2. Проблеми під час перекладу	22
Висновки до Розділу 2	25
ВИСНОВКИ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	28
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТОК.....	32
РЕЗЮМЕ	39

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Ефективні назви мають значний вплив на словниковий склад мови. Вони функціонують для іменування окремих людей і тварин, географічних і космічних об'єктів різного класу, а також різноманітних об'єктів релігійного та культурного значення. Їх значення безпосередньо пов'язане з історією, традиціями та культурою нації, на честь якої вони названі.

Вважаємо, що найважливішим онімічним полем є поняття ідеальної назви предмета, який не є матеріальним, на нашу думку, це найбільше онімічне поле. Тому що, по-перше, існує велика кількість друкованих та електронних копій книг, задокументованих творів мистецтва, періодів тощо, а по-друге, усі існуючі номінації в реальному вираженні можна відтворити в художніх текстах, фільмах, театральних виставах, картинах, тощо. Незважаючи на різноманітність ідеонімічного простору, існує дефіцит наукових публікацій, присвячених опису його складових частин українською мовою. Звісно, про вірші це не так, бо, судячи з ряду значущих досліджень імен, пов'язаних із художнім виразом, Україна має значну роль у слов'янському світі.

Українська культура має особливу історію, культуру та національні цінності. Відтворення українських власних назв у перекладах сприяє розумінню та засвоєнню іноземною аудиторією унікальних аспектів української культури та національної ідентичності.

Відтворення титулів власників у перекладах писемних творів підвищує доступність української літератури для англomовного загалу, це збільшує популярність і поширення твору у світі.

Відтворення рідних українських назв у перекладах сприяє взаємодії між українцями та англomовними, що сприяє взаєморозумінню. Це сприяє культурному спілкуванню та спільній пристрасті. Відтворення українських

власних назв сприяє автентичності та оригінальності написаного, що є вирішальним для передачі національної спадщини та духу оригінальних текстів.

Дослідження власних назв та їх перекладу має вирішальне значення для академічних досліджень і лінгвістичного розвитку. Це сприяє засвоєнню знань щодо специфіки імен і назв української мови, а також їхніх відповідників в англійській мові.

Крім того, у сучасному світі, де мовне та культурне розмаїття набуває значення та масштабів, існує необхідність у більш інноваційних підходах до перекладу літературних та художніх онімів. Ці явища, зокрема глобалізація, масова комунікація та перехід культурних кордонів, мають новий вплив на перекладачів.

Підсумовуючи, відтворення українських власних назв в англійських перекладах має вирішальне значення для збереження та поширення української культурної спадщини, популяризації української літератури, сприяння міжкультурній комунікації та має значний вплив на наукові дослідження в лінгвістичній галузі.

Питання ономастики на початку ХХ ст. У розслідуванні брали участь відомі українські вчені О. Лазаревський, В. Ласкоронський, Л. Падалка, М. Арандаренко, М. Астряб, О. Андріяшев та ін.

Багато останніх проектів зосереджені на різних аспектах ономастики. Зокрема, це дослідження носіїв вітчизняної мови: Д. Бучка, М. Габорак, В. Горпинич, Ю. Карпенко, І. Ковалик, Л. Масенко, М. Худас, Є. Черняхівська.

Мета дослідження: дослідити принципи і способи відтворення назв казкових персонажів з англійської мови українською.

Перекладознавчі завдання:

- надати загальну характеристику власних назв;
- розглянути класифікацію та особливості власних назв

Об’єкт дослідження: назви казкових персонажів у художньому дискурсі.

Предмет дослідження: специфіка відтворення ономастики англійських казок.

Методи дослідження. Для написання роботи було застосовано загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, індукція та дедукція.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку літератури. Загальний обсяг роботи – 35 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСНИХ НАЗВ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1. Власні назви як мовознавча проблема

Робоча етика країни відображає її культуру, демонструючи вплив розмовної мови на власні імена та їх адаптацію до культурних та історичних змін. Кожна культура пов'язана зі специфічними віруваннями та практиками, які присвячені різним аспектам цієї культури [2, с. 26-27]. У своїй книзі «Система логіки» Джон Стюарт Мілль визначає власні імена як терміни, які ідентифікують об'єкти, не надаючи жодної додаткової інформації про них. Дискусія навколо визначення та передбачуваного значення власних імен є темою сучасного наукового дискурсу, головним чином через їх здатність групуватись у більші категорії. Отже, загальні назви часто походять від оригінальних власних назв, встановлюючи фундаментальний зв'язок між ними.

У результаті відбувається вирішення конфлікту між буквальним і концептуальним значеннями цих термінів. Грецькі та римські вчені, перш за все, спрямували свої дослідження на власні імена. Стоїки записали ці слова як окрему категорію, але релігійний догматизм зупинив дослідження цієї теми в середні віки. Однак як в епоху Відродження, так і в 19 столітті відбулося відродження дискурсу, коли науковці брали участь у гострих дебатах [1; 3; 4; 6; 9].

Значну роль у формуванні уявлень про логіку ХХ століття відіграв відомий англійський філософ і логік Б. Рассел. Відповідно до теорії Рассела, можна надати вичерпне та науково точне пояснення для всіх сутностей, названих правильно. Ці імена зазвичай використовуються в повсякденних розмовах і мають велике значення. Рассел підкреслює, що використання справжнього імені людини замість опису дозволяє точніше висловити особисту думку. Крім того,

тлумачення думки може відрізнитися залежно від людини чи обставин. Однак єдиним постійним елементом (якщо власне ім'я використовується правильно) є об'єкт, до якого ім'я відноситься. Ідеї Рассела щодо значення власних імен значною мірою почерпнуті з досліджень Тайлера Берджа в галузі мови [10, с. 170-172].

У сфері семантичної теорії є дві помітні позиції, які зосереджені на формальних позначеннях слів. Перша позиція стверджує, що ці позначення функціонують як окремі слова, які зазвичай використовуються в повсякденній мові, що є значним прогресом у порівнянні з попередніми спробами Русса. На підтримку цієї теорії стверджується, що власні іменники в більшості випадків складаються з одного слова, яке описує одинину, позбавлену будь-якої внутрішньої семантичної структури. З одного боку, здається, що власні іменники явно не описують об'єкти, які вони представляють, але з іншого боку, вони описують. Тому пропонується, щоб власні імена, коли вони використовуються як терміни, розглядалися як об'єкти.

У філософській концепції істини, якщо ми розглядаємо власні імена як індивідуальні константи, виникає необхідність диференціювати їх (опосередковано) за допомогою різних засобів вираження того самого поняття для кожного індивіда. Невиконання цього призведе до неправильного тлумачення автентичності речення та втрати початкового стану. Однак це розрізнення викликає труднощі, оскільки немає остаточного обмеження на кількість об'єктів, які можуть мати одне ім'я. Таким чином, стає неможливим визначити точну кількість необхідних індексів або їх імена. Прихильники стійкого підходу пропонують просте вирішення цієї проблеми, стверджуючи що кількість об'єктів, пов'язаних з конкретною особою в будь-який момент часу, ймовірно, буде кінцевою і керованою.

Варто зазначити, що для записаного імені потрібен лише один коментар на людину. Однак ця позиція не така однозначна, як може здатися на перший погляд.

Наприклад, таке ім'я, як «Джон», має значні наслідки для семантичної теорії. Різні підходи до цієї послідовності мають численні правила для позначення цієї конкретної назви (приблизно 400 правил), тоді як предикатний підхід має єдине точне правило та пряму серію інверсій, які застосовуються до всіх випадків слова в реченні, незалежно від того, імпліцитні чи експліцитні. На додаток до практичних проблем, характерних для цієї області, існують також теоретичні проблеми, пов'язані з об'єктами свідомості під час тривалого руху, які не мають прямих аналогів в інших аспектах теорії. Це призводить до питання про те, чи можна припустити, що базові поняття взаємопов'язані. Зустрічаючи окремий формальний термін, користувач мови вибирає відповідний об'єкт, якщо він є.

1.2. Особливості дослідження власних назв в перекладознавстві

Поняття істини в теорії пояснюється в чітких рамках. Крім того, офіційна комунікація демонструє різноманіття власних імен і притаманну їм двозначність. Власні імена служать основним засобом, за допомогою якого мова взаємодіє зі світом, підкреслюючи важливість зосередження уваги на змінних, на які впливають користувачі мови в конкретних ситуаціях, а не на окремих атрибутах. Ця взаємодія зі світом відбувається через формальну систему найменування для власних назв. [7, с. 427, 429].

Сфера ономастики продовжує боротися із суперечливим характером цього питання. У царині власних імен існують різні точки зору серед таких вчених, як О. Єсперсен і О. Потебня, які стверджують, що ці імена мають буквально значення. З іншого боку, А. Гардінер дотримується більш нейтральної позиції, наголошуючи на формальному вживанні власних назв. Важливо зазначити, що суть імені впливає з його лексики, а не з його внутрішнього значення. Отже, було б недоцільним стверджувати, що слово може одночасно функціонувати і як загальноновизнана назва, і як загальний термін [4; 8].

Психологічний вплив і логічне значення слів досліджували різні вчені, зокрема К. Огден і А. Річардс. Варто зазначити, що слово може мати велику психологічну вагу, не маючи технічного значення. Це особливо очевидно у випадку сімейних термінів, які мають значення в мові, але з певними обмеженнями. Аналіз Г. Бертельсена показує, що формальні назви не обов'язково узгоджуються з їхнім передбачуваним значенням [5, с.186].

Суперечливі результати цих дискусій можна пояснити складністю формальних позначень і різними підходами до безпосереднього вивчення формального значення слів. Деякі стверджують, що власні імена визначаються на основі їх передбачуваного значення в структурі мови, тоді як інші розглядають їх як символічні представлення споріднених іменників та їх мовних описів. Багато з цих гіпотез запропоновані логіками з обмеженим словниковим запасом.

Однак для мовних ентузіастів дуже важливо не випускати з уваги унікальні характеристики мови. Комплексна теорія не може покладатися лише на лінгвістичні дані; логіка відіграє фундаментальну роль. Це пояснюється тим, що ономасіологічні слова пов'язані з об'єктами, які вони представляють, і ці асоціації не є чисто лінгвістичними. На долю мови впливають фактори поза лінгвістичними.

1.3. Специфіка відтворення назв казкових персонажів

У світі літературних творів і казок існує особлива магія, яка полягає в тому, що персонажі стають невмирущими. Але яким чином ці чарівні істоти відтворюються у свідомості читачів і глядачів? В цьому вступі ми розглянемо специфіку саме цього процесу, зосереджуючись на відтворенні назв казкових персонажів.

Для дітей милозвучність є дуже важливою складовою для світосприйняття якогось викладу казки. Переклад власних казкових персонажів перекладаються

різними методами, які ми сьогодні розглянемо. І одним із перших буде метод перекладу, а саме калькування [24, с.370-371].

Калькування смислового ряду словесного образу є мотивованим, розкриваючи можливості для евфонічного ефекту. Наприклад, у перекладі казки «Рукавичка» / «*Magic Mitten*» назви персонажів відтворено таким чином: *Лисичка-сестричка – the Fox, Smily-Wily; Вовчик-братик – the Wolf, Howly-Prowly; Ведмідь-набрідь – the Bear, Grombly-Rumbly* [24, с.370-371]. Другий метод перекладу за допомогою метонімії, щоб можна було перенести певні характеристики персонажа. На прикладі можна розглянути ту ж казку «Рукавичка». Тож, такі імена казкових персонажів як, *Ведмедик-братик, Півник-братик, Зайчик-лапанчик* перекладаються як *Squint-eyes, Bid and Clumsy, Silver Throat* [24, с.370-371]. Проте, перекладачі не передають названі у першоджерелі ознаки героїв, але характеризують їх згідно з традиціями українського фольклору, як Ведмідь-клишоногий, Заєць-косоокий, Півень-срібний голос.

Незважаючи на це, також одним із методів перекладу являється переклад транскрипцією. Тобто, в цьому випадку переклад буде по літерах. За приклад, можна взяти казку «Жив був пес» одного із головних героїв Сірка. В цьому випадку герой «Сірко» буде перекладатись як «*Sirko*» транскрипцією. В основі «промовистого» імені – семи «сірий». «вбогий», «жалюгідний», які не знайшли адекватного відображення в перекладі, тому втрати у сприйнятті образу цього персонажа для англомовного читача неминучі. Та все ж таки зберіглося традиційне українське закінчення «о», що характеризує часткове відбиття конотативної інформації [23, с. 41-42]. Третій і останній, це метод уподібнення. Уподібнення це коли перекладач використовує при перекладі іншомовно-подібний термін, що підпорядкований спільному родовому судженню [21, с. 43]. Приклад, Мавка з «Лісової пісні» Лесі Українки. Вона тут буде перекладатись як «Fairies». Перекладач І. Железна адаптує незнайомі реалії, які позначають

міфологічних істот, використовуючи метод уподібнення. Вона керується тим, що такі персонажі, як феї (тендітні істоти, які мають чарівні здібності), більш близькі англomовному читачеві, ніж лісові мавки, але такий спосіб перекладу несе кардинальну зміну образу.

Тому ми розглянули різні способи перекладу, що використовуються для передачі імен казкових персонажів, такі як калькування, метонімія, транскрипція та описовий перифраз.

Кожен з цих способів має свої особливості та впливає на сприйняття персонажа в новій мові. Використання різних підходів дозволяє зберегти унікальність та індивідуальність казкових персонажів, враховуючи при цьому особливості мовного та культурного фону.

Таким чином, вивчення процесу перекладу казкових персонажів є важливим кроком у розвитку літературної культури та міжкультурної комунікації. Це не тільки зберігає унікальність казок, але й поширює їх вплив на читачів та глядачів по всьому світу.

Перекладач повинен звертати увагу як на конкретний, так і на загальний контекст і зміст твору. Вони також повинні враховувати можливості мови перекладу, лексичні та фонетичні характеристики компонентів каламбуру та можливі еквіваленти в мові перекладу. Крім того, важливий ретельний аналіз самого каламбуру. Це передбачає ідентифікацію компонентів бази та результату, вивчення їхніх лексичних властивостей та всіх можливих значень і конотацій, а також визначення того, чи каламбур базується на фразеології. Нарешті, важливо встановити, на багатозначному слові чи на одному з видів омонімії побудований каламбур. Під час перекладу каламбуру мета полягає в тому, щоб зберегти його візуальну грайливість, але перекладач може використовувати різні методи, щоб передати те саме значення цільовою мовою.

Щоб досягти цього, перекладач повинен звернутися до словника, щоб вивчити всі можливі переклади кожного компонента каламбуру, а також

синонімів. Мета полягає в тому, щоб вибрати найвідповіднішу основу та компоненти результату, які створять каламбур цільовою мовою. Якщо повний відповідник не знайдено, перекладач може шукати заміну серед споріднених понять. Однак використання семантики обох компонентів є рідкісним у практиці перекладу, оскільки це вимагає, щоб мова перекладу мала чіткі паралелі з лексичними одиницями мови оригіналу, ідеальні відповідники, які зберігають багатозначність, або випадкову схожість у звучанні. У таких випадках переклад ведеться на рівні слова.

В аналізованих перекладах творів Л. Керролла «Аліса в Країні Чудес» та «Аліса в Задзеркаллі» автор Володимир Панченко вдається до такої граматичної трансформації як *зовнішній та внутрішній поділ*.

Зовнішній поділ (outer partitioning) або парцеляція (parceling) – це поділ складного речення в МО на кілька простих речень, помічених на письмі крапками в МП [Науменко, с. 28]:

«So she was considering in her own mind, (as well as she could, for the hot day made her feel very sleepy and stupid,) whether the pleasure of making a daisy-chain would be worth the trouble of getting up and picking the daisies, when suddenly a white rabbit with pink eyes ran close by her». [Керролл, ст. 2] - *«З нудьги вона почала вже думати (хоча й думати було не так легко – літня спека геть приспала та розморила її!) – може, віночок зі стокроток сплести? Але ж це треба вставати, йти по ті стокротки, а далі... Аж тут – хвиць! – повз неї промчав Білий Кролик із рожевими очима».* [Панченко, ст. 15].

Коли виникає проблема збереження значення обох компонентів каламбуру мовою оригіналу, може знадобитися створити новий каламбур на основі іншої семантичної основи. У ситуаціях, коли це неможливо цільовою мовою, оригінальний зміст каламбуру має бути переданий у форматі, який не є каламбуром, що призводить до певних втрат. Щоб пом'якшити це, перекладачі можуть використовувати техніку компенсації для досягнення еквівалентного

перекладу на рівні фрагмента. Компенсація передбачає заміну елемента оригіналу, який не можна перекласти, подібним чи іншим елементом, що компенсує втрату інформації чи літературного прийому та може викликати порівнянну реакцію читача.

Висновки до Розділу 1

Відтворення власних імен у перекладознавстві є складним завданням, оскільки ці імена мають унікальний статус і специфічні культурні атрибути. Спочатку перекладачі повинні звернути увагу на культурний контекст та історичну асоціацію кожної власної назви, а також на символічне значення, яке вони мають у мові оригіналу.

Поняття еквівалентності має вирішальне значення для відтворення власних імен. Переконавшись, що зміст, стиль і значення оригінальних і перекладених власних назв максимально близькі, це допомагає зберегти автентичність і значення імен у написаному фрагменті.

Контекстуальний підхід також необхідний, оскільки власні імена можуть відрізнитися за формою та використовуватися в різних ситуаціях чи контекстах. Врахування цих атрибутів гарантує точний і відповідний переклад.

РОЗДІЛ 2

СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ НАЗВ КАЗКОВИХ ПЕРСОНАЖІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ

2.1 Лексичні трансформації при відтворенні назв казкових персонажів

В перекладацькій діяльності існують різні види трансформацій, якими можна передати той чи інший переклад власних назв, а саме назви казкових персонажів.

В загальному існують два види трансформацій: лексична трансформація та граматична трансформація. В цьому пункті ми розглянемо лексичні трансформації.

Перекладацькі лексичні трансформації – це різноманітні зміни лексичних елементів мови оригіналу під час перекладу, задля адекватної передачі їх семантичних, стилістичних а прагматичних характеристик із урахуванням норм мови перекладу. [Мороховський 1991, с.117] Лексичні трансформації використовуються при перекладі лише тоді, коли у вихідному тексті зустрічається незвичайна мовна одиниця, яку важко перекласти. До підтипів лексичної трансформації можна віднести: транскрипцію/транслітерацію, калькування та конкретизацію. Розглянемо це на прикладі речень.

Лексичні слова не перекладаються окремо, а в сукупності, тобто в реченні утворюючи контекстуальні зв'язки.

Лексичні трансформації в перекладі використовуються, коли у вихідному тексті є ненормативні мовні одиниці на рівні слова. До прикладу, будь-які власні назви, характеристики оригінальної мови та культури та не існує в мовах, які представляють ознаки предметів, понять та явищ. Лексичні трансформації це не просто набір слів, а система яка допускає нескінченні варіанти, але не будь-які комбінації слів у контексті: окремі елементи словника пов'язані один з одним через певні семантико-стилістичні відношення.

Під час перекладу, сутність перекладу лексичних трансформацій залишається незмінною: перекладач шукає не іншомовне значення слова, а нові номінації до того ж, але вихідною мовою, для переходу до мови перекладу на формально-знаковому рівні [Львовська 1985, с. 93].

До виду лексичних трансформацій відносяться:

- транскрипція – це спосіб перекладу за допомогою букв. Відтворюється звукова форма іншомовного слова [Левицкая 1963, с. 168].
- транслітерація – це також спосіб перекладу за допомогою букв, але відтворюється його графічний буквенний склад [Левицкая 1963, с. 168].
- калькування - це спосіб перекладу лексичної одиниці оригіналу шляхом заміни її складових частин – морфем або слів їх лексичними відповідностями в мові перекладу [Левицкая, Фитерман 1976, с. 129].
- конкретизація – такий вид лексичної трансформації, внаслідок якої слово чи термін ширшої семантики в оригіналі замінюється словом чи терміном вужчої семантики [Карабан 2004, с. 157].
- дескриптивна перифраза, (описовий, дескриптивний) переклад полягає у поясненні реалії якимось терміносполученням [21, с. 43].

У ході дослідження ми з'ясували, що назви казкових персонажів перекладаються за допомогою таких лексичних трансформацій як транскрипція та транслітерація у 6%. Якщо говорити про окремо транслітерацію то аналіз казкових персонажів виходить у 16%, а транскрипція у 12%.

Приклади:

(1) *Alice was beginning to get very tired of sitting by her sister on the bank, and of having nothing to do: once or twice she had peeped into the book her sister was reading, but it had no pictures or conversations in it [25]. - Аліса тяжко занудьгувала, сидючи на березі без діла. Разів зо два зазирнула вона до книжки, яку читала її сестра, але не знайшла там ні малюнків, ні розмов [26].* При

перекладі казкового персонажа “*Alice*” використовується транскрипція тому, що в цьому реченні ім’я “*Alice*” передається кожна буква в звук української мови.

(3) *It 's a Cheshire cat [25]. - Бо він Чеширський кіт [26].* При перекладі казкового персонажа “*Cheshire cat*” використовується транслітерація тому, що словосполучення букв “*sh*”, в українській мові буде як “*ш*” – “*Чеширський кіт*”.

(15) *She went and sat down by her sisters, showing them a thousand civilities, giving them part of the oranges and citrons which the prince had presented her with, which very much surprised them, for they did not know her [27]. - А вона сіла біля своїх сестер, привітно розмовляла з принцом й почастивала їх апельсинами та лимонами, якими пригостив її принц [28].* При перекладі казкового персонажа “*prince*” використовується транслітерація та транскрипція тому, що в цьому персонажі “*prince*”, перші три літери “*prin*” будуть перекладатись як “*прин*” і це буде транскрипція, а “*c*” буде мати переклад “*ц*” в українській мові і це буде транслітерація.

(22) *Geppetto fashions the Marionette and calls it Pinocchio [33]. - Повернувшись додому, Джеппетто робить ляльку і дає їй ім'я Піноккіо [34].* При перекладі казкового персонажа “*Pinocchio*” використовується транслітерація тому, що тут “*c*” and “*ch*” передається як “*кк*” – “*Піноккіо*”.

(24) *Mastro Cherry gives the piece of wood to his friend Geppetto [33]. - Майстер вишня дарує поліно своєму приятелю Джеппетто [34].* – При перекладі казкового персонажа “*Geppetto*” використовується і транскрипція і транслітерація тому, що по перше, буква “*g*” передається на початку речення в українській мові як буквосполучення “*дж*” і це буде транслітерація. Та по-друге, всі інші літери цього казкового персонажа передаються вже завдяки транскрипції.

(31) *This is Charlie [35]. - Це — Чарлі [36]. “*Charlie*”, а тут “*ch*” передається як “*ч*”, бо стоїть на початку речення, тому буде перекладатись як “*Чарлі*”. В цьому випадку буде транслітерація.*

(36) *Suddenly, on the day before Charlie Bucket's birthday, the newspapers announced that the second Golden Ticket had been found. The lucky person was a small girl called Veruca Salt who lived with her rich parents in a great city far away.*[35] - Рантом, саме перед днем народження Чарлі Бакета, газети сповістили, що знайшовся другий Золотий квиток. Цього разу пощастило дівчинці, яку звали Верука Солт і яка жила зі своїми заможними батьками в далекому величезному місті [36]. При перекладі казкового персонажа “Veruca Salt” використовується транслітерація та транскрипція тому, що по-перше, це те що літера “u” в англійській передається в українській як “у”, та англійська літера “a” передається в українське “о”, тому тут буде транслітерацію. У випадку інших літер персонажа “Veruca Salt”, то там просто відбувається транскрипція.

(39) *Immediately, an Oompa-Loompa appeared, as if from nowhere, and stood beside him* [35]. - Миттю невідомо звідки біля нього з'явився умпа-лумпа [36]. При перекладі казкового персонажа “Oompa-Loompa” використовується транслітерація тому, що подвійні літери “oo” будуть передатуватись як українське “у”, і це буде перекладатись як “умпа-лумпа”.

(49) *Rapunzel was the most beautiful child in the world.*[41] - Стала Рапунцель найкрасивішою дівчинкою на світі [42]. При перекладі казкового персонажа “Rapunzel” використовується транслітерація тому, що літеру “z” передають в українській мові як “ц” - “Рапунцель”.

У ході дослідження ми з'ясували, що назви казкових персонажів перекладаються за допомогою таких лексичних трансформацій як калькування у 12%.

Приклади:

(2) *The White Rabbit was still in sight, hurrying down it* [25]. - В ньому миготіла, швидко віддаляючись, постать Білого Кролика [26]. При перекладі казкового персонажа “White Rabbit” використовується калькування тому, що тут

можна розгледіти переклад двох окремих слів такі як “white” та “rabbit”, тут можна зберегти значущість мовної одиниці оригіналу та перекласти як “**Білий Кролик**”.

(18) Little Red Riding Hood set out immediately to go to her grandmother, who lived in another village [29]. - Червона Шапочка хутко зібралась та пішла до своєї бабусі, яка жила в іншому селі [30]. При перекладі казкового персонажа “Red Riding Hood” використовується калькування тому, що тут так само, розглядаємо окремі слова як “red” та “riding hood”, зі збереженням першої мовної одиниці оригіналу, тож переклад буде “**Червона Шапочка**”.

(25) Pinocchio, not having listened to the good advice of the Talking Cricket, falls into the hands of the Assassins [33]. - Не послухавшись добрих порад Цвіркуна-балакуна, піночку зустрічається з розбійниками [34]. При перекладі казкового персонажа “Talking Cricket” використовується калькування тому, що тут можна розгледіти переклад двох окремих слів такі як “cricket” та “talking”, тут можна зберегти значущість мовної одиниці оригіналу та перекласти як “**Цвіркуна-балакуна**”.

(45) They were seven dwarfs, whose occupation was to dig underground among the mountains [37]. - Були семеро карликів, що видобували в горах руду.[38] При перекладі казкового персонажу “seven dwarfs” використовується калькування тому, що можна поділити два на такі два слова як “seven” та “dwarfs”, і в такому випадку переклад буде як “**сім**” та “**гноми**”.

У ході дослідження ми з’ясували, що назви казкових персонажів перекладаються за допомогою таких лексичних трансформацій як конкретизація у 40%.

(14) No sooner were the ceremonies of the wedding over but the stepmother began to show herself in her true colors [27]. - Не встигли відсвяткувати весілля, як мачуха вже показала свою лиху вдачу [28]. При перекладі казкового

персонажа “*stepmother*” використовується конкретизація тому, що “*stepmother*” широкого значення перекладається у вужче як “*мачуха*”.

(17) *She had no sooner done so but her godmother turned them into six footmen [27].* - Чарівниця обернула їх на шістьох лакеїв у строкатих лібреях [28]. При перекладі казкового персонажа “*footmen*” використовується конкретизація тому, що “*footmen*” широкого значення перекладається у вужче як “*лакеї*”.

(27) *Lamp-Wick called out [33].* - Вигукнув Гномик [34]. При перекладі казкового персонажа “*Lamp-Wick*” використовується калькування тому, що цей персонаж “*Lamp-Wick*” широкого значення перекладається у вужче як “*Гномик*”.

(43) *Looking-glass upon the wall, Who is fairest of us all [37]? – Люстерко, скажи скоріше, хто за мене красивіший [38]?* При перекладі казкового персонажа “*Looking-glass*” використовується конкретизація тому, що “*Looking-glass*” широкого значення перекладається у вужче як “*Люстерко*”.

У ході дослідження ми з'ясували, що назви казкових персонажів перекладаються за допомогою таких лексичних трансформацій як калькування у 14%.

(7) *A Dormouse was sitting between them, fast asleep [25].* - Між ними спав як убитий Сонько-Гризун [26]. При перекладі казкового персонажа “*Dormouse*” використовується дескриптивна перифраза тому, що в українській мові описується те, що він “*сонливий та його вид*”, тому і буде перекладатись як “*Сонько-Гризун*”.

(28) *Fire Eater sneezes and forgives Pinocchio [33].* - Жеривогонь чхає і прощає піноккіо [34]. При перекладі казкового персонажа “*Fire Eater*” використовується дескриптивна перифраза тому, що переклад цього персонажа перекладений буквально описово як “*Жеривогонь*”.

(41) *The King's son answered, full of joy [37].* - Ти зі мною, — озвався, сповнений радості, королевич [38]. При перекладі казкового персонажа “*King's*

son” використовується дескриптивна перифраза тому, що *“King’s son”* перекладено як *“королевич”*, що описує стосунок до короля.

2.2. Граматичні трансформації при відтворені назв казкових персонажів

Окрім того, що ще є лексичні трансформації також виділяють ще і граматичні трансформації. Граматичні трансформації є досить складнішим видом перекладу, ніж лексичні, бо має певну низку нюансів, які ускладнюються перекладом того чи іншого речення. До таких нюансів відносяться:

- Число іменника. У певних випадках в англійській та українських мовах переклад однини і множини іменників можуть бути однаковими.
- Герундій. Для англійської мови цей вид граматики може бути як і іменником так і дієсловом, в той час як в українській він або перекладається дієслівним іменником, або його може не бути взагалі.

Ця невелика кількість нюансів потрібна для адекватного перекладу з вихідної мови у вхідну завдяки певним правилам перекладу. Бо інакше переклад може бути незрозумілим та невдалим. Граматичні трансформації – це в першу чергу перебудова речення (заміна його структури) і будь-які заміни – як синтактичного, так і морфологічного порядку [Корунець 2003, с. 137].

До граматичних трансформацій входять й синтаксичні заміни. Це один з найсуттєвіших типів трансформаційних перетворень при перекладі з однієї мови на іншу. [Лильева 1998, с. 157].

Лексичні трансформації з синтаксисом вважаються важливою складовою в перекладі, які змінюють структуру речень з вихідної мови на вхідну. Тому ми сьогодні їх і розглянемо на прикладах речень.

Лексичні трансформації з синтаксисом:

- Перестановка - це зміна розташування (порядку слідування) мовних елементів у тексті перекладу порівняно з текстом оригіналу [Бархударов 1975, с. 158].

- Зміна відмінка – це перетворення з вихідної мови тобто з англійської називним відмінком у вхідну мову українську, тобто переклад в родовий відмінок.

Під час перекладу авторам доводиться здійснювати різні трансформації. Доводиться робити перетворення. До них відносяться граматичні трансформації. Це часткова або повна зміна структури речення. Граматична трансформація також включає в себе синтаксичну заміну, якщо процес перекладу ускладнюється специфічними граматичними явищами, які не є типовими для мови перекладу. Основною ціллю синтаксичної трансформації є найкращий спосіб передати інформацію вихідного тексту у формі прийнятій для мови перекладу та культурної традиції.

У ході дослідження було ще виявлено граматичні трансформації, а саме перестановка та зміна відмінка. Аналіз прикладів подані нижче.

Приклади:

(2) *The **White Rabbit** was still in sight, hurrying down it [25].* – В ньому миготіла, швидко віддаляючись, постать **Білого Кролика** [26] При перекладі казкового персонажа “**White Rabbit**” використовується метод перестановки та зміни відмінка тому, що “**White Rabbit**” по-перше, в українському реченні поставлений в кінці речення, а по-друге, виражений родовим відмінком “**Білого Кролика**”, ніж в англійському реченні.

(41) *The **King's son** answered, full of joy [37].* - *Ту зі мною, — озвався, сповнений радості, **королевич** [38].* При перекладі казкового персонажа “**King's son**” використовується метод перестановки тому, що “**King's son**” також в українському реченні поставлена в кінці.

(46) *The poor man knowing very well that he must not play tricks with Ogresses, took his great knife and went up into little **Aurora's** chamber [39].* - *Бідолаха, добре знаючи, що не можна жартувати з огресами, взяв свого великого ножа і піднявся в кімнату маленької **Аврори** [40].* При перекладі казкового персонажа “**Aurora's**”

використовується метод перестановки та зміни відмінка тому, що в цьому прикладі ми можемо розглянути, що “*Aurora's*” в українському реченні представлено в родовому відмінку як “*кімната Аврори*” так само як і в англійському, і написано на останньому місці речення.

Висновки до Розділу 2

Виявилось, що переклад має велику кількість перекладацьких методів, якими можна перекласти того чи іншого казкового персонажа. В цьому розділі ми провели практичний аналіз різних видів трансформацій, а саме лексичні та граматичні, на прикладі відомих казкових персонажів як Аліса в країні чудес, Пінокіо, Чарлі та Шоколадна фабрика та інші. В лексичних трансформаціях ми розглянули транскрипцію та транслітерацію, а також мікс цих двох методів; калькування; конкретизацію та дескриптивну перифразу. В граматичних трансформаціях ми виявили такі методи перекладу, а саме метод перестановки в реченні та зміну відмінка казкових персонажів в реченнях.

Окрім цього, ми провели дослідження того, скільки в лексичних трансформаціях у відсотках перекладений той чи інший метод і в кінцевому результаті виявлені такі підрахунки, що:

Транскрипцією перекладено 12% речень з Додатку.

Транслітерацією перекладено 16% речень з Додатку.

Транскрипцією і транслітерацією перекладено 6% речень з Додатку.

Конкретизацією перекладено 40% речень з Додатку.

Дескриптивною перифразою перекладено 14% речень з Додатку.

Калькуванням перекладено 12% речень з Додатку.

Казкові персонажів, нійбільше всього перекладаються завдяки методу конкретизаціїї тому, що в цьому методі на мою думку, є більше конкретики ніж в інших.

ВИСНОВКИ

Крім того, застосування відповідних правил транскрипції та транслітерації має вирішальне значення для перекладу власних назв, особливо якщо оригінальні назви походять з інших мов або алфавітів.

Включення культурних, історичних і мовних компонентів у процес перекладу допомагає зберегти оригінальний дух і передбачуване значення імен професіоналів перекладу, це важливо для передачі культурних цінностей і поширення ідентичності в перекладі. Відтворення важливих імен має вирішальне значення для збереження культурної спадщини та сприяння взаємному розумінню мов і культур.

Відтворення точних імен у перекладознавстві потребує від перекладача не лише лінгвістичних знань, а й всебічного розуміння культурних, історичних і соціально-культурних компонентів мови оригіналу та мови перекладу. Важливо підтримувати як лінгвістичну точність, так і відповідність культурі, особливо щодо власних назв.

Оскільки власні імена відіграють певну роль у ідентифікації речей, перекладачі повинні знайти компроміс між збереженням оригінального звучання та зміною правил і особливостей мови перекладу. Відтворення власних імен зазвичай супроводжується виправленням орфографічних і фонетичних аспектів імені, які є природними або поширеними в цільовій мові.

Крім того, відтворення власних імен залежить від урахування мовних деталей, таких як використання великих або малих літер, скорочень тощо. Наприклад, імена осіб можуть бути написані по-різному залежно від ситуації, це вимагає обережності і точності у перекладі.

Транслітерація та транскрипція є складними завданнями, оскільки кожна мова має свої правила щодо передачі звуків і літер. Перекладачі повинні вибирати

з доступних систем транскрипції та дотримуватися загальноприйнятих стандартів транслітерації, щоб забезпечити точний і зрозумілий переклад імен.

У сфері лінгвістичного перекладу дуже важливо підтримувати точну відповідність назв між оригінальним текстом і його перекладом. Це фундаментальне правило використовується для запобігання помилковим уявленням і підтримки зв'язності перекладу. Крім того, перекладачі повинні враховувати особливі культурні та мовні особливості кожної мови, щоб мати найбільший ступінь точності при перекладі важливих сутностей.

Для перекладу літературних і художніх термінів обраний метод ґрунтується на ступені мовної розбіжності, наявних культурних відмінностей і художніх компонентів. Зрештою, експертність перекладача та відданість збереженню літературних достоїнств, а також оригінального духу матеріалу визначатиме остаточне рішення.

Одним із методів вивчення культурних зв'язків між різними суспільствами та спільності літературних світів у різних культурах є тлумачення художніх і літературних термінів. Переклад цих назв сприяє насолоді багатонаціонального читача літературою різних країн, що, у свою чергу, покращує його розуміння світу через споглядання прекрасних художніх творів.

Як наслідок, відтворення точних імен у дослідженні перекладу має вирішальне значення для роботи перекладача та потребує розуміння культурних, мовних та історичних компонентів. Точне передавання власних імен має вирішальне значення для забезпечення вірності та вичерпності перекладу, воно зберігає оригінальне значення та вимову цих імен у тексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ажнюк Б. М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації / Б. М. Ажнюк // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 48-54.
2. Балахтар В. В., Балахтар К. С. Адекватність та еквівалентність перекладу / В. В. Балахтар, К. С. Балахтар // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 12.01.2012 : < <http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm>>. – Загол. з екрана. – Мова укр.
3. Баранник Д. Х. Українська мова на межі століть / Д. Х. Баранник // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 40-47.
4. Бережна М. В. Тринадцять етапів перекладу власних імен та назв // Вісник СумДУ. Серія «Філологія». – 2017. — №1, Том 2. – С. 62-66.
5. Бережна М. Переклад зоонімів дитячої літератури жанру фентезі // Наукові записки Кіровоградського ДПУ імені В. Винниченка. Серія «Філологічні науки». – Кіровоград. КДПУ, 2018. – №81 (4). – С. 229-233
6. Гоголь Н. В. Формування в учнів основної школи (5-6 класи) естетичної оцінки художнього твору в системі безперервної літературної освіти : навч.-метод. посіб. / Н. В. Гоголь. – Глухів, 2018. – 88 с.
7. Дал Р. Матильда / Роальд Дал ; [переклад з англ. Віктор Морозов]. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2016. – 272 с
8. Дал Р. Чарлі і шоколадна фабрика. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. – 240 с.
9. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія / Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго. – 335 с.
10. Кобякова І. К. Соціолінгвістичні витоки мовотворчої функції. Вісник Сумського державного університету. Сер. Філологічні науки. 2006. Вип. 3(87). С. 183-188.

- 11.Копистянська Н. Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства : [монографія] / Нонна Хомівна Копистянська. – Львів : ПАІС, 2015. – 368 с.
- 12.Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. 288 с.
- 13.Львова Н. Л. Основи стилістики: теорія і практика: навчальний посібник. Чернівці. 2011. 112 с.
- 14.Маркс Карл. Емотивне значення та проблема адекватного перекладу термінів // Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. пр., К., 2001. Вип. IV. С. 74 – 77.
- 15.Мельничук О. С. Словник іншомовних слів. – К.: Укр. рад. енциклопедія. – 1975. – 766 с.
- 16.Михальчук Н. О. Психологія читання та розуміння літературних творів старшокласниками : [монографія] / Н.О. Михальчук. – К. : ТОВ фірма «Принт Хауз», 2018. – 368 с.
- 17.Назаренко О. Сучасна авторська казка як приклад постмодерністського дискурсу // Наукові записки Кіровоградського ДПУ імені В. Винниченка. Серія «Філологічні науки». – Кіровоград. КДПУ, 2018. –№81 (3). – С. 367-370.
- 18.Папуша О.М. Наратив дитячої літератури: специфіка художнього дискурсу: Автореф. дис. канд. філол. наук. — Тернопіль, 2014. — 19 с.
- 19.Vladlenov D. INNOVATIVE SCIENTIFIC RESEARCH: THEORY AND PRACTICE. INNOVATIVE SCIENTIFIC RESEARCH: THEORY AND PRACTICE. 2023. URL: <https://doi.org/10.46299/isg.p.2023.2.10> - С. 370-371.
- 20.Набатова К. О. (2020). Лінгвальні особливості української казки та проблеми перекладу англійською мовою (Кваліфікаційна робота магістра). Запорізький національний університет. Запоріжжя - С. 41-42
<https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/4565>

- 21.Кияк Т. Р. , Науменко А. М. , Огуй О. Д. (2006), Теорія і практика перекладу (німецька мова), Безеквівалентна лексика та реалії і способи її перекладу, Вінниця - С. 43 <https://studfile.net/preview/8428435/page:43/>
- 22.Кияк Т. Р. , Науменко А. М. , Огуй О. Д. (2006), Теорія і практика перекладу (німецька мова), Безеквівалентна лексика та реалії і способи її перекладу, Вінниця (с. 43) <https://studfile.net/preview/8428435/page:43/>
- 23.Набатова К. О. (2020). Лінгвальні особливості української казки та проблеми перекладу англійською мовою (Кваліфікаційна робота магістра). Запорізький національний університет. Запоріжжя (с. 41-42)
- 24.Innovative scientific research: theory and practice, Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference Stockholm, Sweden, November 21-24,2023 (p. 371)

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

- 25.CARROLL L. ALICE’S Adventures in Wonderland. Book Virtual. URL: https://www.adobe.com/be_en/active-use/pdf/Alice_in_Wonderland.pdf
- 26.Аліса в Країні Чудес – Льюїс Керрол, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=663>
- 27.Perrault C. Cinderella or The Little Glass Slipper. URL: <https://core.ecu.edu/parillek/cinderrumpel.pdf>
- 28.Попелюшка – Шарль Перро, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=974>
- 29.Perrault C. Little Red Riding Hood. URL: <https://core.ecu.edu/parillek/littleredcinder.pdf>
- 30.Перро Ш. Червона шапочка / Оброб. С. Маршака ; Іл. Г. Бедарев. URL: https://xn--80aaukc.xn--j1amh/chervona_shapochka.html
- 31.Grimm J., Grimm W. Hansel and Gretel. URL: <https://www.allsaintsilkey.bradford.sch.uk/wp-content/uploads/2020/05/Hansel-and-Gretel-ebook-pdf.pdf>
- 32.Гензель і Гретель – Брати (Якоб і Вільгельм) Грімм, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=10693>

33. Collodi C. The Adventures of Pinocchio. URL:
https://fathom.lib.uchicago.edu/2/72810000/72810000_pinocchio.pdf
34. Пригоди Піннокіо – Карло Коллоді, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL:
<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3391>
35. Dahl R. Charlie and the Chocolate Factory. URL:
[http://gymnasium152.edu.kh.ua/Files/downloads/Charlie the Chocolate Factory.pdf](http://gymnasium152.edu.kh.ua/Files/downloads/Charlie_the_Chocolate_Factory.pdf)
36. Чарлі і шоколадна фабрика – Роальд Дал, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL:
<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=665>
37. Grimm J., Grimm W. SNOW-WHITE AND THE SEVEN DWARFS. URL:
<https://pinkmonkey.com/dl/library1/story158.pdf>
38. Білосніжка та семеро гномів – Брати (Якоб і Вільгельм) Грімм, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL:
<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=10687>
39. Perrault C. THE SLEEPING BEAUTY IN THE WOOD. URL:
<https://kosmosociety.org/wp-content/uploads/2020/05/Sleeping-Beauty-Perrault.pdf>
40. Спляча красуня – Шарль Перро, повний текст твору. Бібліотека української літератури УкрЛіб. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=465>
41. Grimm J., Grimm W. RAPUNZEL. URL:
<https://pinkmonkey.com/dl/library1/story127.pdf>
42. Брати Грімм Рапунцель URL: <https://derevo-kazok.org/rapuncel-brati-grimm.html>

<i>№</i>	<i>English sentence</i>	<i>Translation</i>
1	<i><u>Alice</u> was beginning to get very tired of sitting by her sister on the bank, and of having nothing to do: once or twice she had peeped into the book her sister was reading, but it had no pictures or conversations in it [25].</i>	<i><u>Аліса</u> тяжко занудьгувала, сидячи на березі без діла. Разів зо два зазирнула вона до книжки, яку читала її сестра, але не знайшла там ні малюнків, ні розмов [26].</i>
2	<i>The <u>White Rabbit</u> was still in sight, hurrying down it [25].</i>	<i>В ньому миготіла, швидко віддаляючись, постать <u>Білого Кролика</u> [26].</i>
3	<i>It 's a <u>Cheshire cat</u> [25].</i>	<i>Бо він <u>Чеширський кіт</u> [26].</i>
4	<i>Said the <u>Duchess</u> [25].</i>	<i>Пояснила <u>Герцогиня</u> [26].</i>
5	<i>The <u>King and Queen of Hearts</u> were seated on their throne when they arrived, with a great crowd assembled about them— all sorts of little birds and beasts [25].</i>	<i><u>Чирвовий Король з Королевою</u> вже сиділи на троні в оточенні всілякого птаства та звірини [26].</i>
6	<i>There was a table set out under a tree in front of the house, and the <u>March Hare</u> and the Hatter were having tea at it [25].</i>	<i>Перед будинком, під деревом, був виставлений стіл, за яким пили чай <u>Шалений Заєць</u> та <u>Капелюшник</u> [26].</i>
7	<i>A <u>Dormouse</u> was sitting between them, fast asleep [25].</i>	<i>Між ними спав як убитий <u>Сонько-Гризун</u> [26].</i>

8	<i>The Caterpillar and Alice looked at each other for some time in silence [25].</i>	<i>Якусь часину Гусінь і Аліса мовчки дивилися одна на одну [26].</i>
9	<i>The Mock Turtle sighed deeply [25].</i>	<i>Казна-Що-Не-Черепаха глибоко зітхнув [26].</i>
10	<i>The Gryphon sat up and rubbed its eyes [25].</i>	<i>Грифон сів, протер очі [26].</i>
11	<i>The Knave of Hearts, he stole those tarts, And took them quite away [25]!</i>	<i>Та ті пиріжки, як і той рулет, Украв Чирвовий Валет [26] !</i>
12	<i>Only the younger sister, who was not so rude and uncivil as the older one, called her Cinderella [27].</i>	<i>А менша сестра, не така лиха, як старша, прозвала її Попелюшкою [28].</i>
13	<i>Her godmother, who saw her all in tears, asked her what was the matter [27].</i>	<i>Побачивши, що дівчина вмивається сльозами, Хресна матір спитала: — Що сталося [28]?</i>
14	<i>No sooner were the ceremonies of the wedding over but the stepmother began to show herself in her true colors [27].</i>	<i>Не встигли відсвяткувати весілля, як мачуха вже показала свою лиху вдачу [28].</i>
15	<i>She went and sat down by her sisters, showing them a thousand civilities, giving them part of the oranges and citrons which the prince had presented</i>	<i>А вона сіла біля своїх сестер, привітно розмовляла з принцом й почастувала їх апельсинами та лимонами, якими пригостив її принц [28].</i>

	<i>her with, which very much surprised them, for they did not know her [27].</i>	
16	<i>The king himself, old as he was, could not help watching her, and telling the queen softly that it was a long time since he had seen so beautiful and lovely a creature [27].</i>	<i>Король, хоч який був старий, теж не зводив з неї очей і пошепки сказав королеві, що давно вже не бачив такої вродливої й милої дівчини [28].</i>
17	<i>She had no sooner done so but her godmother turned them into six footmen [27].</i>	<i>Чарівниця обернула їх на шістьох лакеїв у строкатих лівреях [28].</i>
18	<i>Little Red Riding Hood set out immediately to go to her grandmother, who lived in another village [29].</i>	<i>Червона Шапочка хутко зібралась та пішла до своєї бабусі, яка жила в іншому селі [30].</i>
19	<i>As she was going through the wood, she met with a wolf [29].</i>	<i>Йде вона лісом, коли раптом зустрівся їй вовк [30].</i>
20	<i>The woodcutter was very poor [31].</i>	<i>Дроворуб був дуже бідним [32].</i>
21	<i>Once upon a time, there lived 2 children called Hansel and Gretel [31].</i>	<i>Жили-були двоє дітей, яких звали Гензель і Гретель [32].</i>
22	<i>Geppetto fashions the Marionette and calls it Pinocchio [33].</i>	<i>Повернувшись додому, Джеппетто робить ляльку і дає їй ім'я Піноккіо [34].</i>

23	<i>How it happened that <u>Maestro Cherry</u>, carpenter, found a piece of wood that wept and laughed like a child [33].</i>	<i>Як <u>Майстрові вишні</u>, столяріві, трапилось поліно, що плакало й сміялося, мов дитя [34].</i>
24	<i>Mastro Cherry gives the piece of wood to his friend <u>Geppetto</u> [33].</i>	<i>Майстер вишня дарує поліно своєму приятелеві <u>Джеппетто</u> [34].</i>
25	<i>Pinocchio, not having listened to the good advice of the <u>Talking Cricket</u>, falls into the hands of the Assassins [33].</i>	<i>Не послухавшись добрих порад <u>Цвіркуна-балакуна</u>, піночку зустрічається з розбійниками [34].</i>
26	<i>The Marionette meets a <u>Fox</u> and a <u>Cat</u> and follows them [33].</i>	<i>Піноккіо піддається на умовляння <u>лисиці</u> й <u>кота</u> і йде з ними [34].</i>
27	<i><u>Lamp-Wick</u> called out [33].</i>	<i>Вигукнув <u>Гнотик</u> [34].</i>
28	<i><u>Fire Eater</u> sneezes and forgives Pinocchio [33].</i>	<i><u>Жеривогонь</u> чхає і прощає піноккіо [34].</i>
29	<i>On the way he meets a <u>Serpent</u> and later is caught in a trap [33].</i>	<i>По дорозі зустрічається з <u>жахливою змією</u>, а потім потрапляє у пастку [34].</i>
30	<i>Pinocchio is caught by a <u>Farmer</u> [33].</i>	<i>Піноккіо потрапляє до <u>селянина</u> [34].</i>
31	<i>This is <u>Charlie</u> [35].</i>	<i>Це — <u>Чарлі</u> [36].</i>
32	<i>These two very old people are the father and mother of <u>Mr Bucket</u>. Their names are</i>	<i>Ці двоє старезних людей — батько й мати <u>пана Бакета</u>. їх звати дідунь <u>Джо</u> та бабуся <u>Джозефіна</u> [36].</i>

	<i>Grandpa <u>Joe</u> and Grandma <u>Josephine</u> [35].</i>	
33	<i>And these two very old people are the father and mother of <u>Mrs Bucket</u>. Their names are Grandpa <u>George</u> and Grandma <u>Georgina</u> [35].</i>	<i>А ці двоє старезних людей — батько й мати <u>пані Бакет</u>. їх звати дідусь <u>Джордж</u> та бабуня <u>Джорджина</u> [36].</i>
34	<i><u>Mr Wonka</u> turned around and clicked his fingers sharply, click, click, click, three times [35].</i>	<i><u>Містер Вонка</u> обернувся й тричі клацнув пальцями: клац, клац, клац [36].</i>
35	<i>The finder was a boy called <u>Augustus Gloop</u> [35].</i>	<i>Щасливцем виявився якийсь <u>Августус Глуп</u> [36].</i>
36	<i>Suddenly, on the day before Charlie Bucket's birthday, the newspapers announced that the second Golden Ticket had been found. The lucky person was a small girl called <u>Veruca Salt</u> who lived with her rich parents in a great city far away [35].</i>	<i>Раптом, саме перед днем народження Чарлі Бакета, газети сповістили, що знайшовся другий Золотий квиток. Цього разу пощастило дівчинці, яку звали <u>Верука Солт</u> і яка жила зі своїми заможними батьками в далекому величезному місті [36].</i>
37	<i>The third ticket was found by a Miss <u>Violet Beauregarde</u> [35].</i>	<i>Третій квиток знайшла панна <u>Віолета Бореґард</u> [36].</i>
38	<i>The fourth Golden Ticket,' he read, 'was found by a boy called <u>Mike Teavee</u> [35].</i>	<i>Четвертий Золотий квиток, — прочитав він, — знайшов хлопець <u>Майк Тіві</u> [36].</i>

39	<i>Immediately, an <u>Oompa-Loompa</u> appeared, as if from nowhere, and stood beside him [35].</i>	<i>Миттю невідомо звідки біля нього з'явився <u>умпа-лумпа</u> [36].</i>
40	<i>Now, <u>Snow-white</u> was growing prettier and prettier, and when she was seven years old she was as beautiful as day, far more so than the Queen herself [37].</i>	<i>А <u>Білосніжка</u> тим часом все росла та краси набиралася, а семи літ була вже дівчинка така гарна, як день ясний, і вродливіша за саму королеву [38].</i>
41	<i>The <u>King's son</u> answered, full of joy [37].</i>	<i>Ти зі мною, — озвався, сповнений радості, <u>королевич</u> [38].</i>
42	<i><u>Queen</u> sat at her window working, and her embroidery-frame was of ebony [37].</i>	<i><u>Королева</u> сиділа з шитвом біля вікна, рама якого була зроблена з чорного дерева [38].</i>
43	<i><u>Looking-glass</u> upon the wall, Who is fairest of us all [37]?</i>	<i><u>Люстерко</u>, скажи скоріше, Хто за мене красивіший [38]?</i>
44	<i>Oh, dear <u>hunter</u>, do not take my life; I will go away into the wild wood, and never come home again [37].</i>	<i>Ой, <u>єгерю</u> милий-любий, не вкорочуй мені віку; я побіжу в темний ліс, куди очі світять, і ніколи не повернуся додому [38]!</i>
45	<i>They were <u>seven dwarfs</u>, whose occupation was to dig underground among the mountains [37].</i>	<i>Були <u>семеро карликів</u>, що видобували в горах руду [38].</i>
46	<i>The poor man knowing very well that he must not play tricks with Ogresses, took his great</i>	<i>Бідолаха, добре знаючи, що не можна жартувати з огрессами, взяв свого великого ножа і</i>

	<i>knife and went up into little <u>Aurora's</u> chamber [39].</i>	<i>піднявся в кімнату маленької <u>Аврори</u> [40].</i>
47	<i>The Princess had for her god-mothers all the <u>Fairies</u> they could find in the whole kingdom [39].</i>	<i>На свято запросили всіх <u>чарівниць</u>, яких тільки могли знайти в країні [40].</i>
48	<i>The <u>old Fairy's</u> turn coming next, with a head shaking more with spite than age, she said, that Princess should have her hand pierced with a spindle, and die of the wound [39].</i>	<i>Настала черга <u>старої чаклунки</u>. Трясучи головою більше з досади, ніж од старості, вона сказала, що принцеса вколе собі руку веретеном і помре [40].</i>
49	<i><u>Rapunzel</u> was the most beautiful child in the world [41].</i>	<i>Стала <u>Рапунцель</u> найкрасивішою дівчинкою на світі [42].</i>
50	<i>When the time came when the child was born the <u>witch</u> appeared, and, giving the child the name of Rapunzel, she took it away with her [41].</i>	<i>Коли дружині прийшов час родити і вона народила доньку, з'явилася тієї ж миті <u>відьма</u>, назвала дитину Рапунцель і забрала її з собою [42].</i>

РЕЗЮМЕ

Курсову роботу присвячено дослідженню способів перекладу назв казкових персонажів з англійської мови на українську. У ході роботи висвітлено приклади власних назв та їх мовознавчі проблеми, описано особливості дослідження цих власних назв в перекладознавстві та специфіка відтворення назв казкових персонажів. В пункті мовознавчій проблемі окреслюються значення власних назв у сучасному науковому дискурсі, їх роль у формуванні істини та логіки. В другому пункті охарактеризовується особливості дослідження значення при перекладі, саме: логічне значення, передбачуване значення. І в останньому пункті про специфіку відтворення назв казкових персонажів 1 розділу розписано методи перекладу самих назв персонажів з казок. А це такі методи як калькування, метонімія, транскрипція, дескриптивна перифраза та уподібнення. Також проаналізовано 50 казкових персонажів в реченнях у вигляді таблиці.

Ключові слова: переклад, перекладацький аналіз, значення перекладу, логічне значення, ономастика, передбачуване значення, калькування, метонімія, транскрипція, дескриптивна перифраза, уподібнення, лінгвістична трансформація, граматична трансформація, конкретизація.